11.18. Isiku järgi määratud kohanimi

Sageli on kohanimed määratud isiku järgi, kuid ei ole seejuures pühendusnimed. Suur hulk maaüksuste (sh talude) nimesid on tekkinud just talude esmaasustajate nimede järgi (nt eesnimede järgi määratud talunimed *Miku-Märdi*, *Jaani*, *Oti*). **Isiku järgi määratud kohanimede korral ei ole tegu mitte isiku täisnimega, vaid ainult kas ees- või perekonnanimega.**

Ka tänapäeval võidakse maaüksustele nimesid määrata isikunimede järgi, kuid see ei ole eriti soovitatav, sest inimesed ei ole enam nii paiksed ning ühes hoones võib elada erineva perekonnanimega inimesi. Kui seda siiski tehakse, peab nimi vastama eestikeelsuse reeglile. Kindlasti peab jälgima, et kui maaüksusel (nt talul) on vana nimi olemas, siis tuleb seda üldjuhul säilitada (vajaduse korral taastada), ning samuti seda, et igakordse omanikuvahetusega ei hakataks maaüksus nime muutma.

Ka isikunimede osad (ees- või perekonnanimed) kohanimedes **peavad vastama eesti õigekirjareeglitele ja olema omastavas käändes**. Kui inimese nimi jääb omastavas käändes muutmata (*Uba* > *Uba*) ja selle nime järgi on määratud katastriüksuse nimi, siis ei ole midagi valesti ja nime muutma ei pea. Asjaolu, et nimi on määratud isiku järgi, ei tarvitse olla kõigile teada, seega võib taolisel juhul Maa- ja Ruumiamet näiteks paluda omavalitsuselt selgitust nime päritolu kohta. Täiendavad selgitused lisatakse aadressiandmete süsteemi vastava objekti andmete hulka.

Samas ei ole võimalik isiku nime järgi määratud katastriüksuse nime muutmata jätta juhul, **kui see ei lõpe täishäälikuga** (nt *Kallas* peab muutuma *Kalda* või *Kallase* vastavalt sellele, kuidas isik oma nime käänab või eelistab käänata – käänamata jätta nime ei tohi).

Murdesõnade puhul tuleb mängu veel ka murdereeglite kohane käänamine ja kirjakeele reeglite kohane käänamine. Jällegi võib nii ja naa, aga kindlasti peab tulem ühele reeglitest vastama.

Kui isiku järgi määratud nimi ei vasta eestikeelsuse reeglile, siis on võimalused järgmised:
a) määrata pühendusnimi (st isiku täisnimi);
b) taotleda võõrkeelse nime kasutamiseks nõusolek regionaalministrilt.

Seega - kui isikunimi on **võõrsõna struktuuriga** (nt *Starkopf*), siis on vaja aja- ja kultuuriloolist põhjendust. Igal juhul peab nimi olema **omastavas käändes** (sealhulgas ka isiku järgi määratud nimed, võõrapärased nimed ja pühendusnimed). Võõrkeelsete nimede käänamisel võivad mängu tulla ka vastava võõrkeele käänamisreeglid, aga siis tasub juba ekspertidelt nõu küsida.

Isiku järgi nime määramisest veel
Igasugust passis olevat nime kasutada ei tohi. Näiteks vene isikunimesid tuleks Eestis kirjutada Eesti transkriptsioonis. Kui venelane on omale prantsuse või inglise transkriptsioonis passi saanud, siis tema perekonna- või eesnime katastriüksusele andes tuleb ikka lähtuda venekeelsest nimest ja see meile traditsioonilisel moel ümber kirjutada (nt *Jušini*, mitte mingil juhul *Yushini* vms).

Viimati uuendatud 11.01.2023